

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ & ΚΕΝΤΡΟ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ**

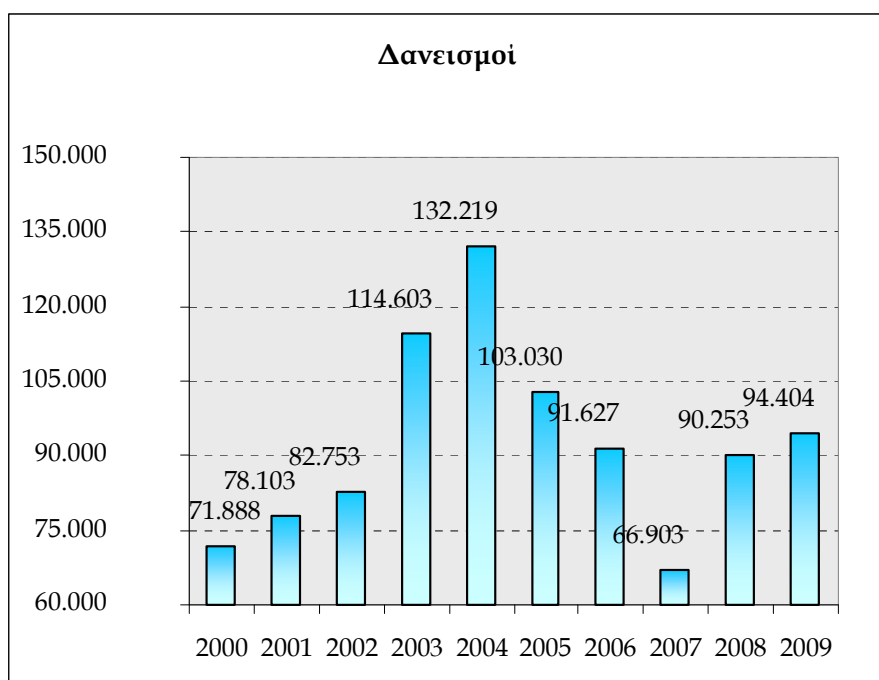
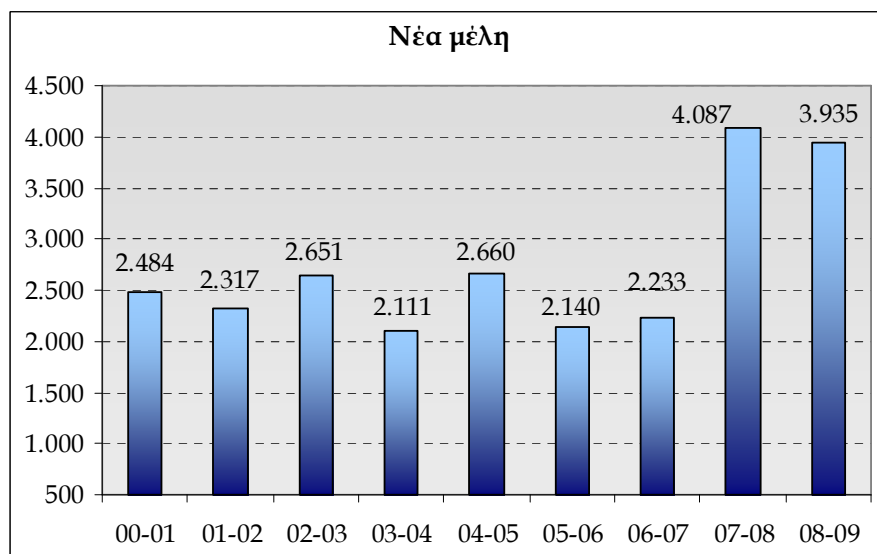
απολογιστικά στοιχεία 2009

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στις ενότητες που ακολουθούν παραθέτουμε τα πιο πρόσφατα απολογιστικά στατιστικά στοιχεία (Δεκέμβριος 2009) σχετικά με τη χρήση του υλικού της Βιβλιοθήκης, το μέγεθος των συλλογών και το βαθμό τεκμηρίωσής τους, τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες και τα προγράμματα στα οποία συμμετέχει.

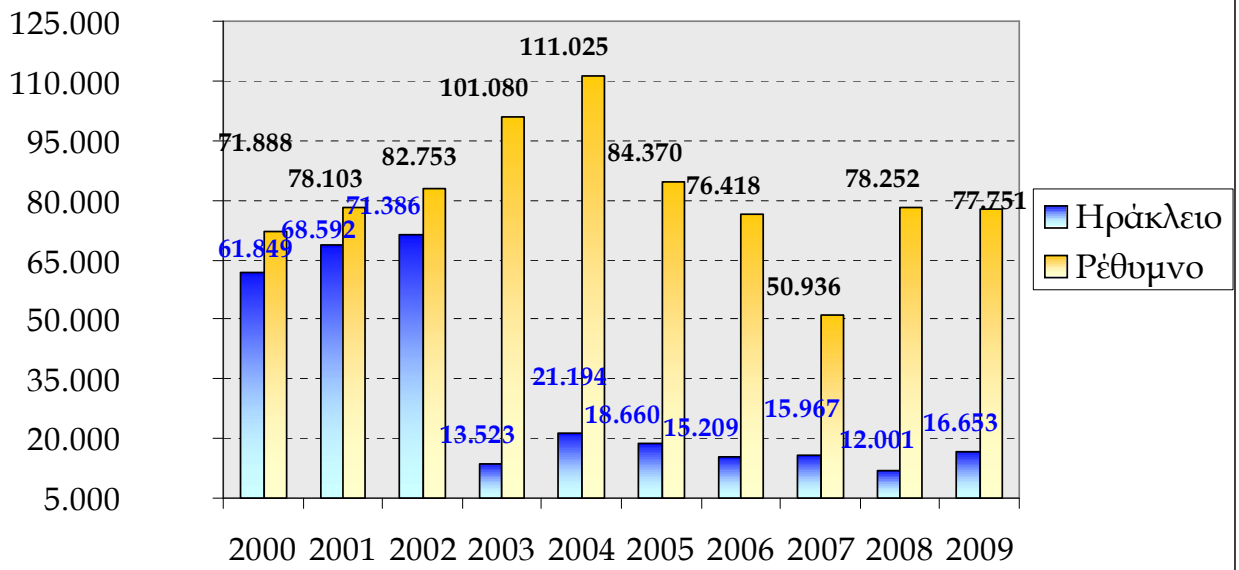
ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΥΛΙΚΟΥ

Το σύνολο των χρηστών που είναι καταγεγραμμένοι στο υποσύστημα διακίνησης υλικού είναι 11.990. Οι 4.040 προέρχονται από τα τμήματα του Ηρακλείου ενώ οι 7.950 από τα τμήματα του Ρεθύμνου (απογραφή 30/09/2009).

Η μείωση των κινήσεων του δανεισμού οφείλεται, μεταξύ άλλων, στη διαρκή αύξηση του διαθέσιμου ηλεκτρονικού υλικού αλλά και στην ευκολία πρόσβασης που έχει ο χρήστης σε αυτό.

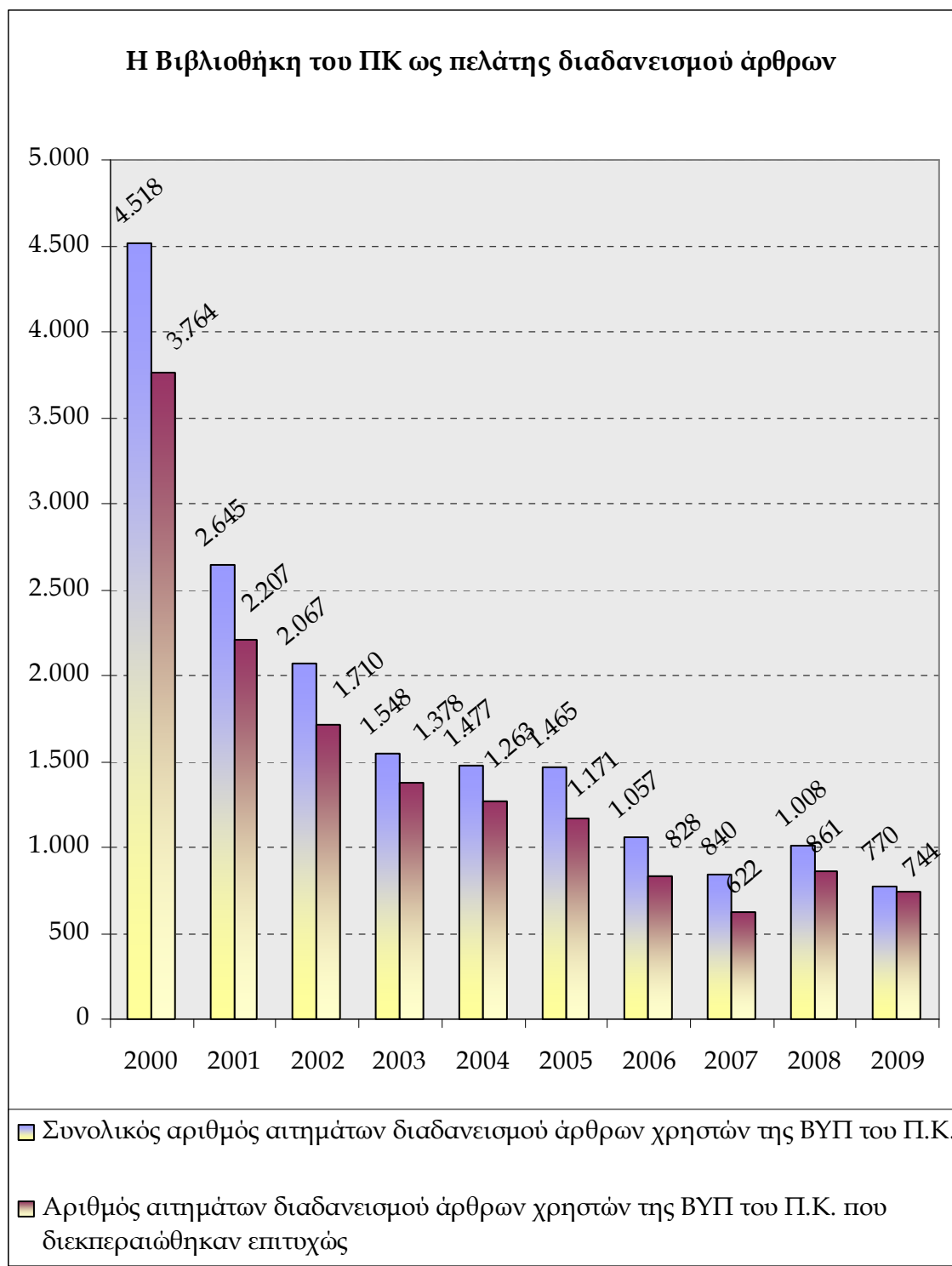
Ανάλυση δανεισμών ανά πόλη

ΔΙΑΔΑΝΕΙΣΜΟΣ

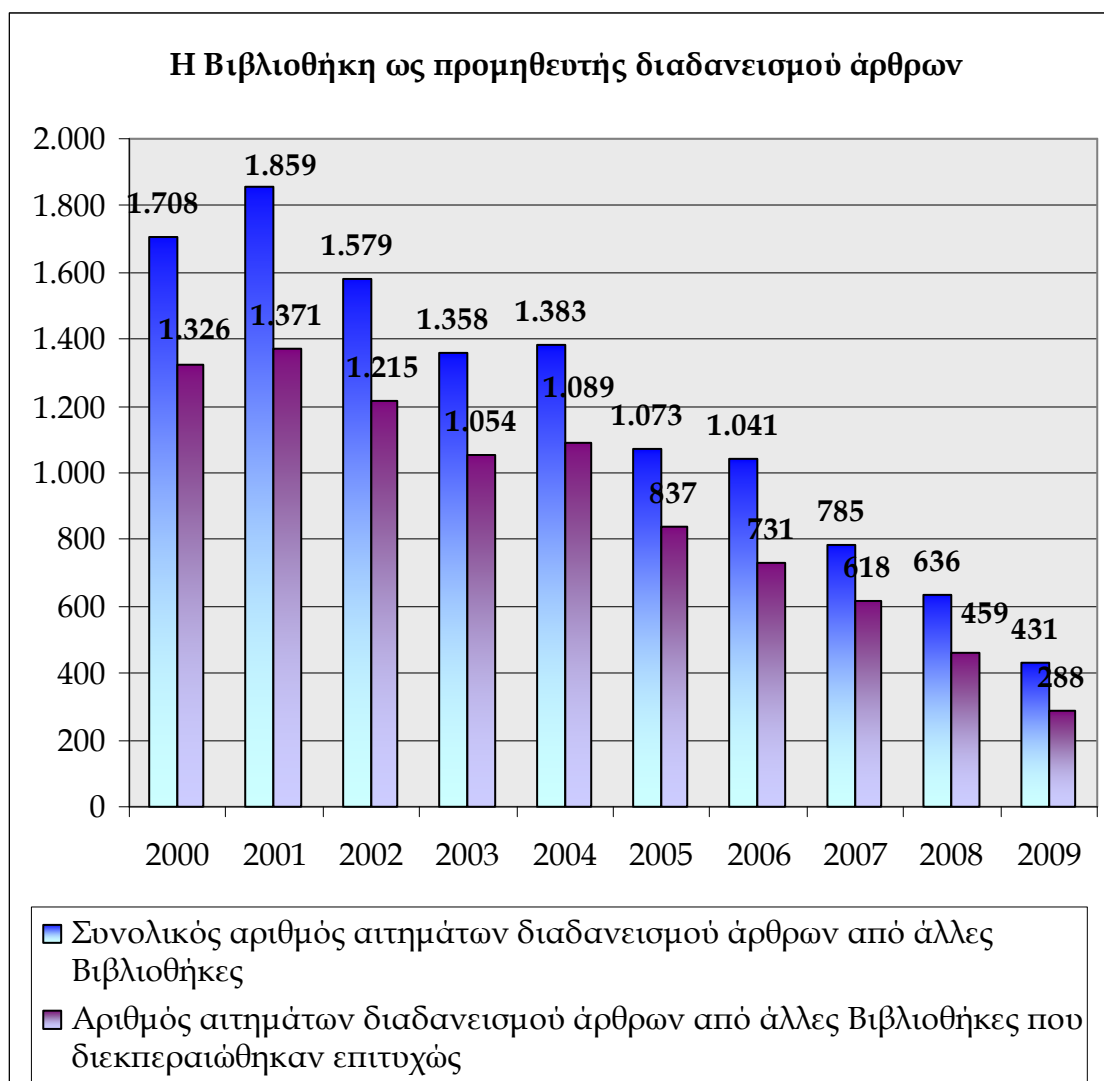
Άρθρα

Οι κινήσεις του διαδανεισμού παρουσιάζουν σταθερή μείωση.

Η εκτίμηση του προσωπικού, το οποίο απασχολείται στην Υπηρεσία, είναι ότι η μείωση των αιτημάτων οφείλεται κυρίως στην αύξηση της πληροφορίας στην οποία έχει πλέον πρόσβαση ο χρήστης της Βιβλιοθήκης λόγω της ύπαρξης των ηλεκτρονικών περιοδικών και των βάσεων δεδομένων.

Παρά τη μείωση όμως των κινήσεων, πολλά είναι ακόμη τα αιτήματα που υποβάλλουν οι χρήστες στην Υπηρεσία και που τελικά δεν οδηγούν σε κίνηση εξωτερικού διαδανεισμού (αντιμετωπίζονται τοπικά - παραπομπή σε υπάρχουσα έντυπη ή ηλεκτρονική συνδρομή, σε περιοδικά ή βάσεις δεδομένων).

Τα αιτήματα τα οποία οι χρήστες υποβάλλουν στην Υπηρεσία και οδηγούν σε κίνηση εξωτερικού διαδανεισμού, αφορούν υλικό το οποίο δεν είναι διαθέσιμο σε ηλεκτρονική μορφή όπως βιβλία, δημοσιεύσεις σε περιοδικά παλαιότερων ετών, διδακτορικές διατριβές, πρακτικά συνεδρίων, βιβλιογραφικές πληροφορίες και άλλου τύπου υλικό του οποίου η ανάκτηση προϋποθέτει συνδρομή στη βάση από την οποία διατίθεται.

Η προμήθεια άρθρων και βιβλίων από τις Ελληνικές Βιβλιοθήκες γίνεται από τα δίκτυα:

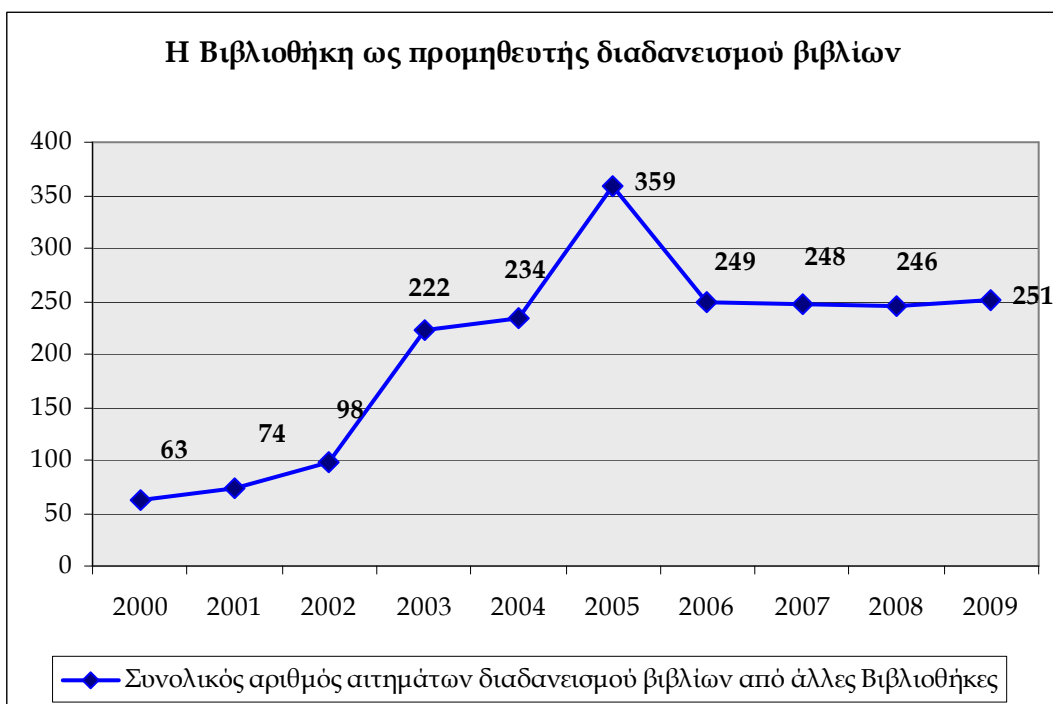
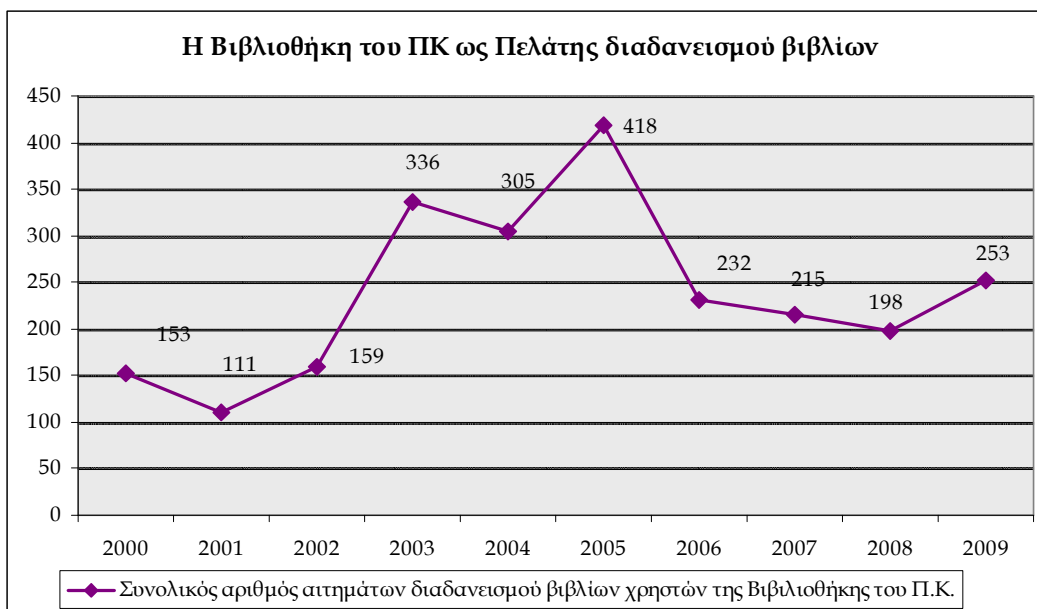
- Εθνικό Δίκτυο Βιβλιοθηκών Έρευνας και Τεχνολογίας (ΕΔΒΕΤ) του ΕΚΤ
- Δίκτυο Διαδανεισμού Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών "ΙΡΙΣ"

Η βιβλιοθήκη συνεργάζεται και με άλλες Ακαδημαϊκές και Ερευνητικές βιβλιοθήκες στην Ελλάδα οι οποίες δεν είναι μέλη των παραπάνω δικτύων.

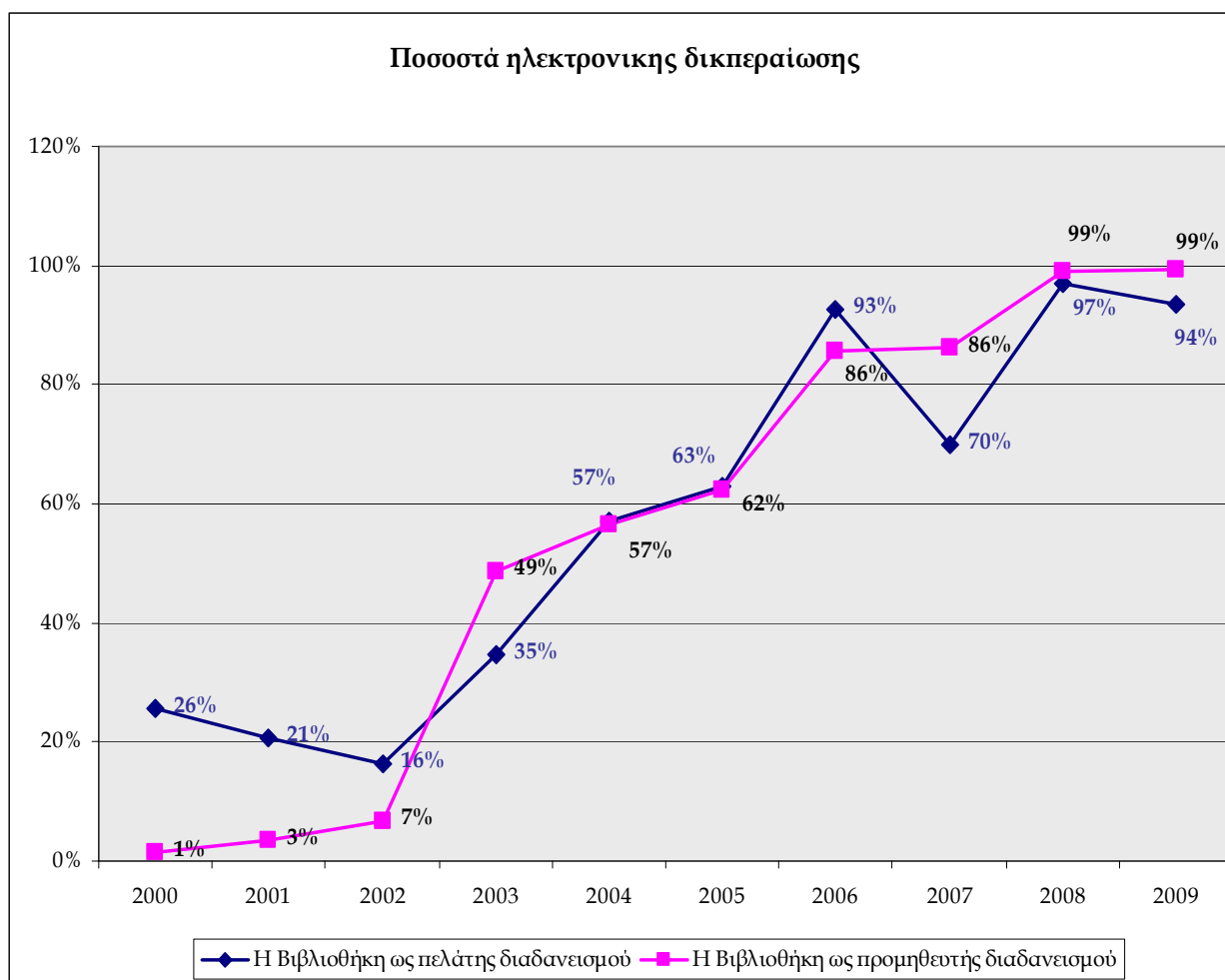
Η προμήθεια άρθρων και βιβλίων από το εξωτερικό γίνεται από τις παρακάτω βιβλιοθήκες/δίκτυα βιβλιοθηκών:

- British Library
- Subito
- κ.α.

Βιβλία

Τάσεις ηλεκτρονικής διεκπεραίωσης αιτημάτων.

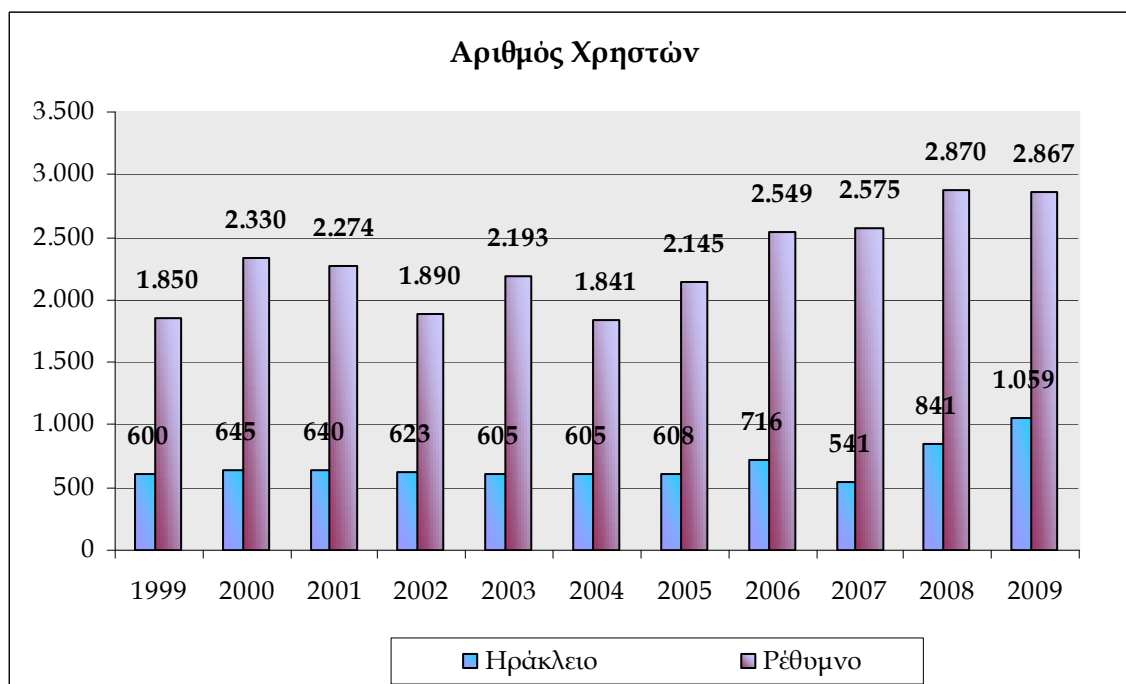
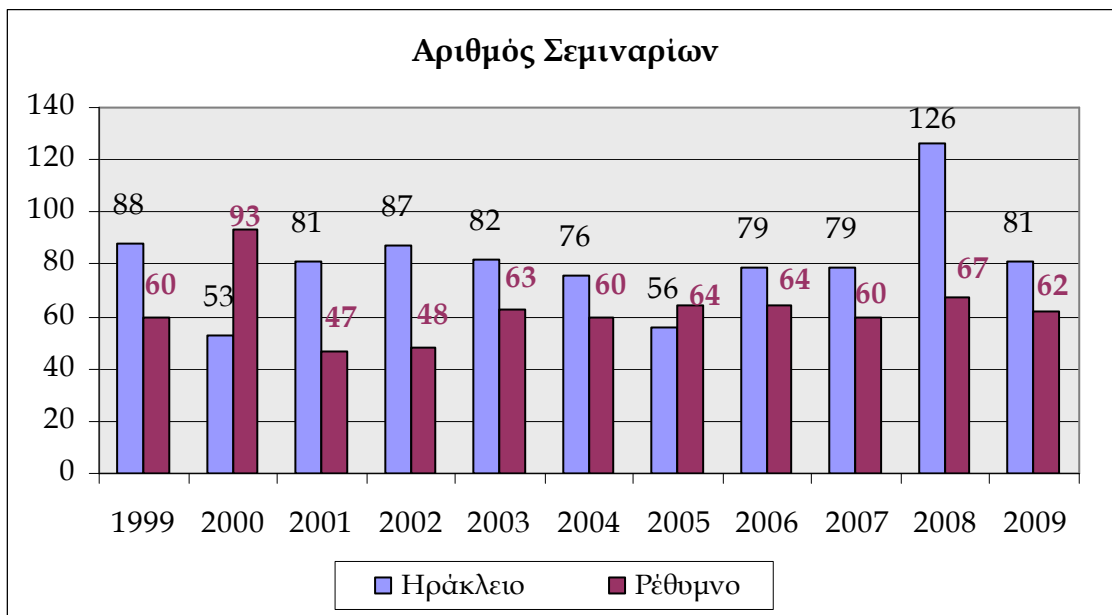
ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΧΡΗΣΤΩΝ 2009

Κατά τη διάρκεια του 2009 πραγματοποιήθηκαν συνολικά 143 σεμινάρια χρηστών, στα οποία συμμετείχαν 3.926 χρήστες.

Στο Ρέθυμνο έγιναν 62 σεμινάρια σε 2.870 χρήστες, ενώ στο Ηράκλειο 81 σεμινάρια σε 1.059 χρήστες.

Σημειώστε ότι ένας χρήστης ο οποίος παρακολουθεί 2 σεμινάρια υπολογίζεται 2 φορές.

Η εξέλιξη των σεμιναρίων και των χρηστών που τα παρακολουθούν, από το 1999 και μετά έχει ως εξής.

Το 2009 επισκέφθηκαν τη Βιβλιοθήκη του Ρεθύμνου 876 άτομα τα οποία ενημερώθηκαν για το υλικό, τις υπηρεσίες και τον κανονισμό λειτουργίας της και ξεναγήθηκαν στους χώρους της.

Μια πολύ σημαντική διαφορά που πάντα παρατηρείται μεταξύ Ηρακλείου και Ρεθύμνου είναι η πραγματοποίηση λιγότερων σεμιναρίων σε περισσότερους χρήστες στο Ρέθυμνο. Η διαφορά αυτή οφείλεται στην πολυδιάσπαση της Βιβλιοθήκης στο Ηράκλειο σε αντίθεση με το Ρέθυμνο όπου υπάρχει μια Κεντρική Βιβλιοθήκη.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Η Βιβλιοθήκη συνεχίζει την προσπάθεια των προηγούμενων ετών με στόχο τη διάδοση της πληροφορίας μέσω των νέων τεχνολογιών:

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

Σύμφωνα με απογραφή στοιχείων της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2009, η Βιβλιοθήκη του Π.Κ. διαθέτει συνολικά 484.189 τεκμήρια που αντιστοιχούν σε 351.144 τίτλους. Το 2009 εισήχθησαν στο σύστημα 16.524 τεκμήρια που αντιστοιχούν σε 14.294 τίτλους. Τα παραπάνω δεδομένα προέρχονται από το ολοκληρωμένο σύστημα Βιβλιοθήκης ALEPH 500.

Η αλματώδης αύξηση που παρατηρείται το 2007-2009 οφείλεται στην πρόσληψη επιπλέον προσωπικού μέσω το προγράμματος "Οίστρος" προκειμένου να ολοκληρωθεί η αναδρομική καταλογογράφηση της Βιβλιοθήκης. Το πρόγραμμα "Οίστρος" έληξε στις 30/5/2009.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΣΥΛΛΟΓΕΣ

Η Βιβλιοθήκη παρέχει πρόσβαση σε :

- 20.044 τίτλους επιστημονικών περιοδικών
- 103 Βάσεις Δεδομένων (βιβλιογραφικές και πλήρους κειμένου)
- 12.500 τίτλους βιβλίων
- 184 τίτλους σειρών
- 3 συλλογές λεξικών

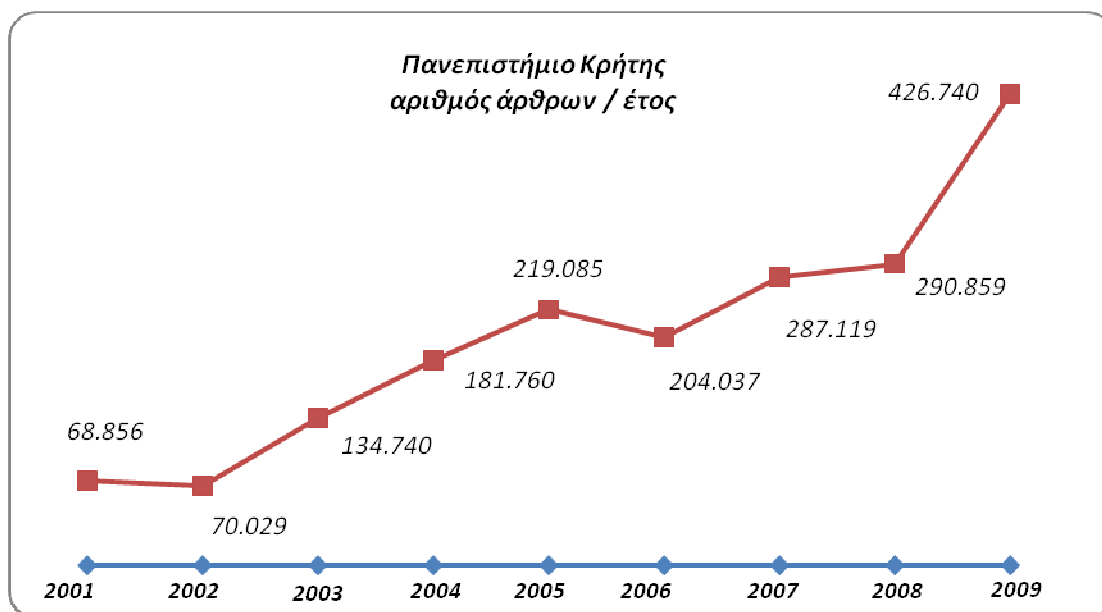
Στη διάρκεια του τρέχοντος έτους η Βιβλιοθήκη συνεχίζει την προσπάθεια, την οποία ξεκίνησε ήδη από το 1995, συστηματικής διεύρυνσης των ηλεκτρονικών συλλογών της. Συμμετέχει ενεργά σε όλες τις αντίστοιχες δράσεις του Συνδέσμου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (HEAL-Link) και ταυτόχρονα αναπτύσσει τις τοπικές συλλογές της μέσω διμερών συμβάσεων ηλεκτρονικής πρόσβασης μεταξύ Πανεπιστημίου Κρήτης και εκδοτών.

Μέσω του ενιαίου καταλόγου ηλεκτρονικών περιοδικών, ο οποίος εμπλουτίζεται και ενημερώνεται διαρκώς, παρέχεται η δυνατότητα πρόσβασης στο πλήρες κείμενο **20.044** τίτλων επιστημονικών περιοδικών. Εξ αυτών 11.115 παρέχονται μέσω συλλογικών συμβάσεων του Συνδέσμου των Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (HEAL-link), 5.859 παρέχονται μέσω διμερών συμβάσεων μεταξύ του Πανεπιστημίου Κρήτης και των εκδοτών και 4.080 είναι ελεύθερης πρόσβασης (open access).

Μέσω του ενιαίου καταλόγου της (OPAC) και μέσω της μηχανής συνδυαστικής αναζήτησης (LiveSearch) παρέχονται συνδέσεις και δυνατότητα πρόσβασης στο πλήρες κείμενο **19.500** περίπου ηλεκτρονικών βιβλίων και σειρών των μεγαλύτερων εκδοτικών οίκων (Elsevier, Springer, IEEE, Taylor & Francis, Wiley).

Μέσω του καταλόγου των Βάσεων Δεδομένων, ο οποίος εμπλουτίζεται διαρκώς παρέχεται πρόσβαση σε **103** Βάσεις Δεδομένων διαφόρων θεματικών κατηγοριών (βιβλιογραφικές και πλήρους κειμένου).

Τα στοιχεία χρήσης των ηλεκτρονικών πηγών (ιδιαίτερα των ηλεκτρονικών περιοδικών) καταγράφουν σταθερά ανοδική πορεία από το 2001 και εξής :

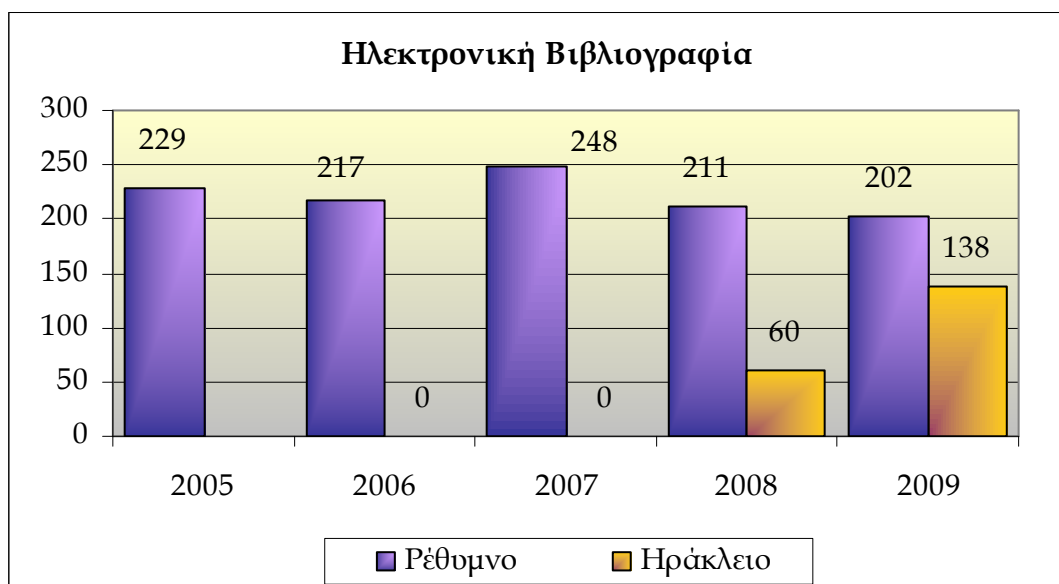

Στη διάρκεια του έτους 2009 καταγράφηκε η μεταφορά, **426.740** άρθρων περιοδικών προς τους υπολογιστές, που είναι συνδεδεμένοι στο δίκτυο του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Θα πρέπει να υπογραμμιστεί ότι, εάν η πρόσβαση σε αυτά τα άρθρα δεν είχε εξασφαλιστεί από τις συλλογικές συμβάσεις της Heal-Link και τις διμερείς του Πανεπιστημίου μας, τα παραπάνω άρθρα θα έπρεπε να τα προμηθευτούμε από άλλες Βιβλιοθήκες - μέσω των υπηρεσιών διαδανεισμού - και θα στοιχίζαν στο Πανεπιστήμιο Κρήτης **2.560.214 €**.

Δεν παρατηρείται όμως η ίδια ανοδική πορεία στη χρήση των ηλεκτρονικών βιβλίων: στη διάρκεια του έτους μεταφέρθηκαν **9.588** κεφάλαια βιβλίων, ενώ στη διάρκεια του προηγούμενου έτους (2008) είχαν μεταφερθεί **10.033** κεφάλαια. Συμπεραίνουμε ότι οι χρήστες δεν είναι τόσο εξοικειωμένοι στον εντοπισμό και τη χρήση των ηλεκτρονικών βιβλίων, ιδιαίτερα αν συγκρίνουμε τη χρήση τους με αυτήν των ηλεκτρονικών περιοδικών.

Η συνολική χρήση όμως των ηλεκτρονικών πηγών επιβεβαιώνει τις επιλογές της Βιβλιοθήκης σχετικά με την πολιτική της στην ανάπτυξη συλλογών και υπηρεσιών και ταυτόχρονα επιβεβαιώνει και την διαρκώς αυξανόμενη ανάγκη της Ακαδημαϊκής Κοινότητας για γρήγορη και εύκολη πρόσβαση στην επιστημονική πληροφορία.

Από το 2005 επιχειρείται, μια συστηματική προσπάθεια σε ότι αφορά στη καταγραφή (στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Βιβλιοθήκης) της Βιβλιογραφίας για τα μαθήματα που συνιστούν το πρόγραμμα σπουδών ανά τμήμα στο ΠΚ. Στα πλαίσια της προσπάθειας αυτής έχουν μέχρι τώρα δημιουργηθεί βιβλιογραφία για 1.305 μαθήματα.

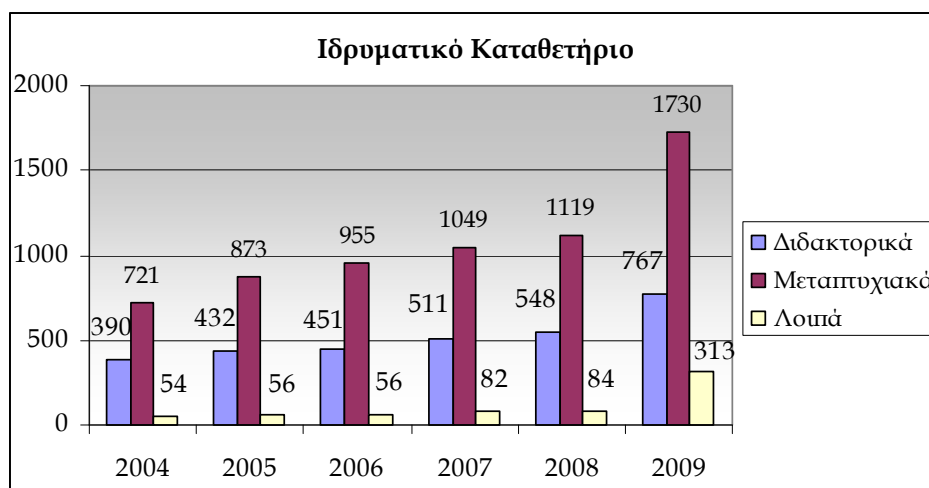
- ΨΗΦΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Στο Ιδρυματικό Καταθετήριο του Πανεπιστημίου Κρήτης, υπάρχουν 2.810 εργασίες. Η κατανομή τους έχει ως εξής:

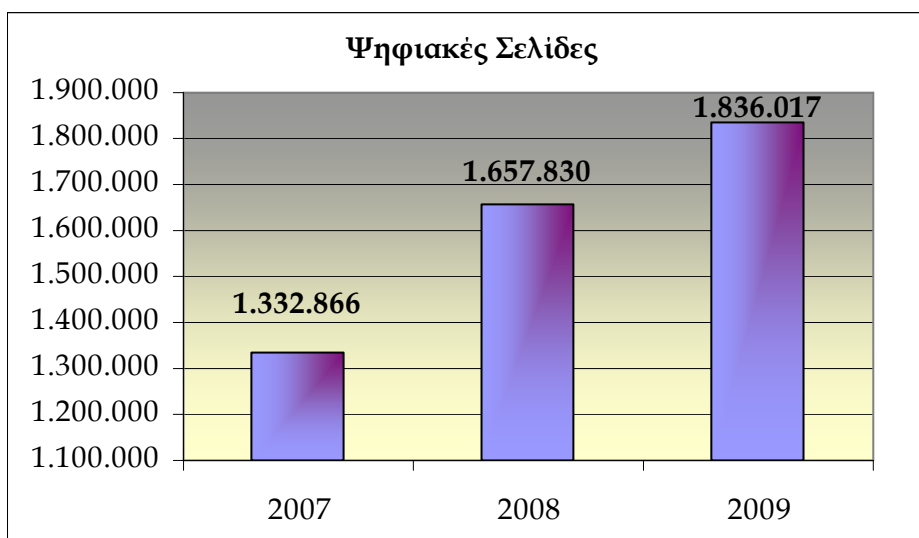
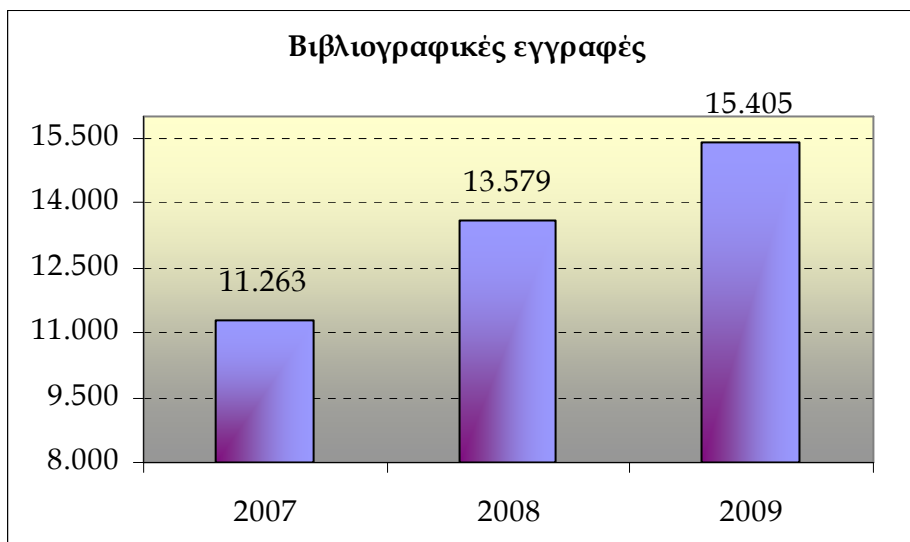
767 Διδακτορικά

1730 Masters

313 Ποικίλα

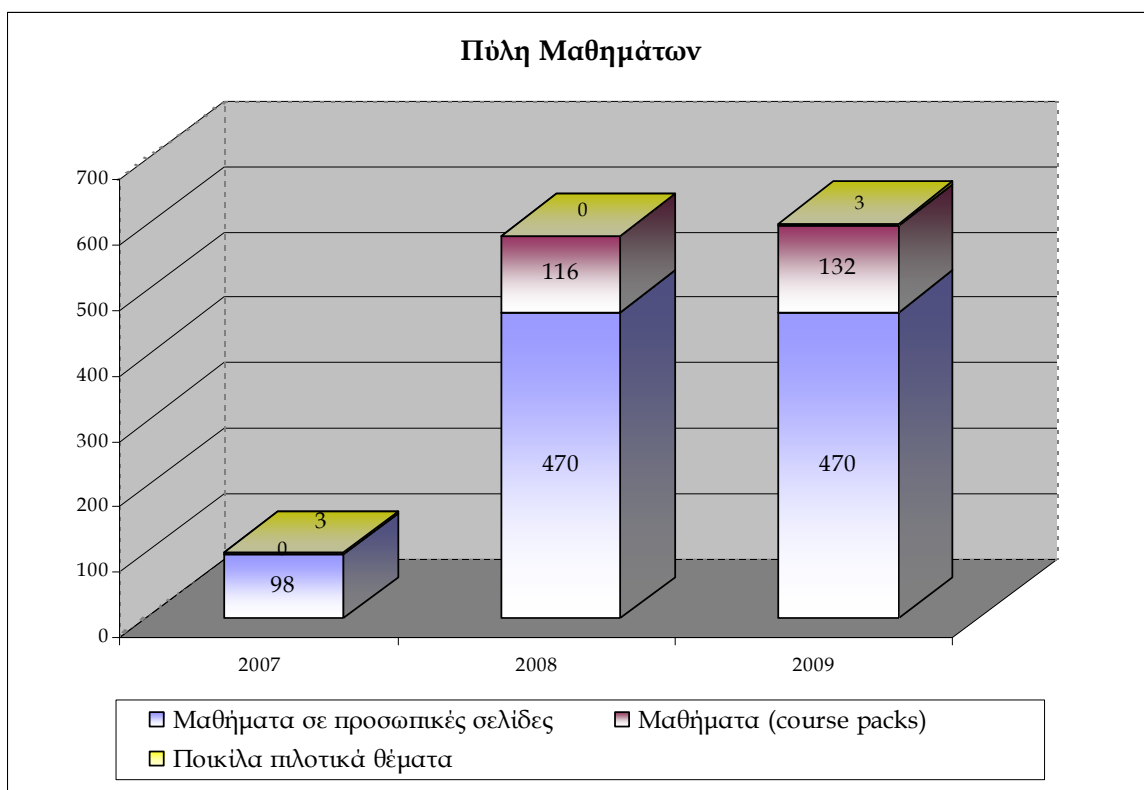

Η Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Νεοελληνικών Σπουδών Ανέμη, διαθέτει 15.405 βιβλιογραφικές εγγραφές οι οποίες αντιστοιχούν σε 9.580 ψηφιοποιημένα τεκμήρια των οποίων το συνολικό μέγεθος ανέρχεται σε 1.836.017 ψηφιοποιημένες σελίδες.

-ΠΥΛΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Το 2007 δημιουργήθηκε η πύλη ηλεκτρονικών μαθημάτων η οποία παρέχει πρόσβαση στα ηλεκτρονικά μαθήματα που προσφέρονται από το ίδρυμα.

Στο σύνολο των ηλεκτρονικών μαθημάτων περιλαμβάνονται και σημειώσεις οι οποίες παρέχονται στις προσωπικές ιστοσελίδες μελλών ΔΕΠ. Η διαφορά μεταξύ 2007 και 2009 οφείλεται αφενός στην ενσωμάτωση των σημειώσεων που αφορούν στο έργο ομόσπονδο – έργο το οποίο είχε υλοποιηθεί από το ΤΕΥ στα πλαίσια προηγούμενου ΕΠΕΑΚ, - αφετέρου στη συνέχιση της καταγραφής υφιστάμενων μαθημάτων.

Η διαχείριση των ηλεκτρονικών μαθημάτων γίνεται από το σύστημα MOODLE.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ - ΔΑΠΑΝΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

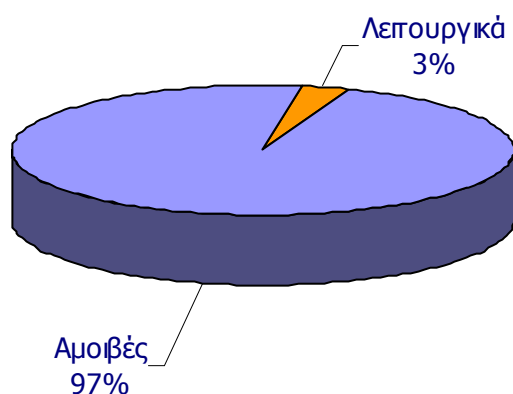
Τακτικός προϋπολογισμός του Ιδρύματος

Χρηματοδότησε τη Βιβλιοθήκη με ~ **627.259 €**.

Με το **69,50 %** των πιστώσεων αυτών καλύφθηκε η προμήθεια βιβλίων και οι συνδρομές σε Βάσεις Δεδομένων και περιοδικά. Ενώ με το υπόλοιπο **30,50 %** αντιμετωπίστηκαν έκτακτες λειτουργικές δαπάνες.

Προγράμματα ΕΠΕΑΕΚ

Το 2009, η πράξη «**ΟΙΣΤΡΟΣ**» (κάθετη δράση ΕΠΕΑΕΚ II, συγχρηματοδότηση ΕΚΤ) ενίσχυσε τη Βιβλιοθήκη με το ποσό των 125.000 €.

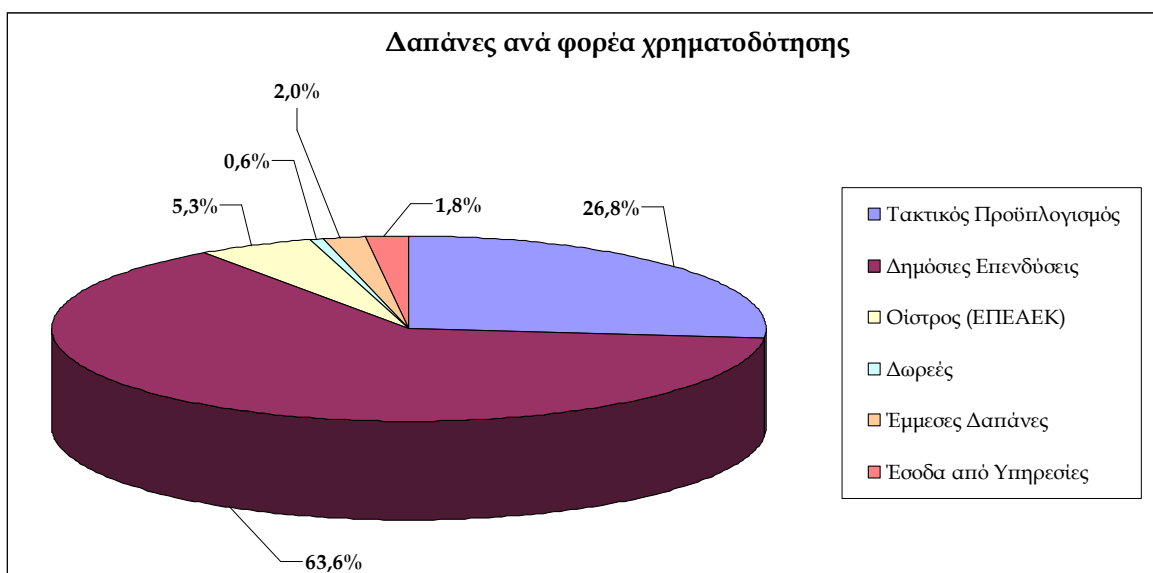
- Στις αμοιβές συμπεριλαμβάνονται δαπάνες μισθοδοσίας προσωπικού με συμβάσεις έργου της Βιβλιοθήκης
- Οι λειτουργικές δαπάνες κάλυψαν τα Γενικά Έξοδα του Ειδικού Λογαριασμού.

Έσοδα Βιβλιοθήκης από υπηρεσίες

Τα έσοδα της Βιβλιοθήκης από τη χρήση των φωτοτυπικών μηχανημάτων και των εκτυπωτών και από την εξυπηρέτηση κινήσεων διαδανεισμού εξωτερικών χρηστών έφτασαν τα 37.345 €. Αντίστοιχα δαπανήθηκαν 43.211 € τα οποία χρησιμοποιήθηκαν κυρίως για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών του ίδιου εξοπλισμού (αγορές και συντήρηση εξοπλισμού, αγορά καρτών, μελανιών, έξοδα επισκευών κλπ).

Συνοπτικός πίνακας δαπανών ανά πηγή χρηματοδότησης

ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΠΟΣΟΝ
Τακτικός Προϋπολογισμός	627.259
Δημόσιες Επενδύσεις	1.486.968
Οίστρος (ΕΠΕΑΕΚ)	125.000
Δωρεές	13.552
Έμμεσες Δαπάνες	47.301
Έσοδα από Υπηρεσίες	43.212

Προγράμματα στα οποία συμμετέχει η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΕΠΕΑΕΚ II: Κάθετη δράση Βιβλιοθηκών (ΕΚΤ, ΕΤΠΑ)

Πράξη: «ΟΙΣΤΡΟΣ - Ενίσχυση και εμπλουτισμός της βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Κρήτης» (1/7/2000-31/05/2009)

Το πρόγραμμα αυτό συνιστούσε το βασικό μοχλό ανάπτυξης της Βιβλιοθήκης και αφορούσε τις παρακάτω δραστηριότητες:

- Αναβάθμιση, τεκμηρίωση και συντήρηση υλικού
- Εκπαίδευση προσωπικού
- Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός υλικοτεχνικής υποδομής
- Διεύρυνση των υπηρεσιών Πληροφόρησης και Εκπαίδευσης χρηστών
- Ψηφιακή Βιβλιοθήκη & ηλεκτρονικά μαθήματα

ΕΠΕΑΕΚ II: Οριζόντια δράση Βιβλιοθηκών (ΕΚΤ)

Πράξη: «Ανάπτυξη και υλοποίηση της ψηφιακής συνεργασίας των βιβλιοθηκών των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης» (1/1/2002 - 28/2/2009)

Από τα μέσα του 1998 η Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κρήτης συμμετέχει στο έργο της Οριζόντιας Δράσης που ξεκίνησε στο πλαίσιο του ΕΠΕΑΕΚ I, συνεχίστηκε στο πλαίσιο του ΕΠΕΑΕΚ II και είχε διάρκεια μέχρι 30/06/2009.

Στο πλαίσιο της παραπάνω πράξης, η Υπηρεσία Τεχνολογιών Πληροφόρησης της Βιβλιοθήκης του Π.Κ. ανέλαβε την υλοποίηση του υποέργου με τίτλο : «Ομοιόμορφη Πρόσβαση στους Καταλόγους των Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών». Αποτέλεσμα του έρ-

γου αυτού είναι η δημιουργία, εγκατάσταση και χρήση του λογισμικού Ζέφυρος το οποίο χρησιμοποιείται από όλες τις Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες της χώρας και παρέχει πρόσβαση στους αντίστοιχους ηλεκτρονικούς καταλόγους.